

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ХАРКІВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ ЕКОНОМІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ СЕМЕНА КУЗНЕЦЯ

ТЕНДЕНЦІЇ ТА ДОКТРИНИ РОЗВИТКУ ВИЩОЇ ОСВІТИ

(назва навчальної дисципліни)

МЕТОДИЧНІ РЕКОМЕНДАЦІЇ

**до самостійної роботи
з навчальної дисципліни
підготовки докторів філософії**

зі спеціальності 011. «Науки про освіту»

(шифр і назва спеціальності)

2016 рік

РОЗРОБЛЕНО ТА ВНЕСЕНО:

кафедрою статистики та економічного прогнозування,
протокол №10 від 08.04.2016 р.

1. ЗАГАЛЬНІ ВІДОМОСТІ

Самостійна робота здобувача (СРЗ) – це форма організації навчального процесу, за якої заплановані завдання виконуються здобувачем самостійно під методичним керівництвом викладача.

Метою самостійної роботи здобувача в межах навчальної дисципліни «Тенденції та доктрини розвитку вищої освіти» є засвоєння в повному обсязі навчальної програми та формування у здобувачів загальних і професійних компетентностей, які відіграють суттєву роль у становленні майбутнього доктора філософії.

Навчальний час, відведений для самостійної роботи здобувачів очної форми навчання, визначається навчальним планом і становить 75 % (112 години) від загального обсягу навчального часу на вивчення дисципліни (150 годин).

У ході самостійної роботи здобувач має перетворитися на активного учасника навчального процесу, навчитися свідомо ставитися до оволодіння теоретичними і практичними знаннями, вільно орієнтуватися в інформаційному просторі, нести індивідуальну відповідальність за якість власної освітньо-наукової діяльності.

СРЗ в межах навчальної дисципліни «Тенденції та доктрини розвитку вищої освіти» включає:

- опрацювання лекційного матеріалу;

- опрацювання та вивчення рекомендованої літератури, основних термінів та понять за темами дисципліни;

- пошук (підбір) та огляд літературних джерел за заданою проблематикою дисципліни;

- контрольну перевірку здобувачами особистих знань за запитаннями для самодіагностики;

- підготовку до контрольних робіт та інших форм поточного контролю;

- систематизацію вивченого матеріалу з метою підготовки до семестрових екзаменів.

2. ЗАВДАННЯ ДЛЯ САМОСТІЙНОЇ РОБОТИ

Завдання самостійної роботи, які передбачені навчальним планом і програмою навчальної дисципліни для засвоєння теоретичних знань і практичних навичок, наведені в табл. 2.1.

Завдання для самостійної роботи здобувачів та форми її контролю

№ з/п	Компетентності, які забезпечуються	Назва теми	Завдання для самостійної роботи	Кількість годин	Форми контролю СРЗ	Література
Змістовий модуль I. Сучасні тенденції та законодавче підґрунтя розвитку систем вищої освіти.						
1.	Здатність визначати перспективну доктрину розвитку системи вищої освіти на основі критичного аналізу існуючих з метою формування перспективних напрямів її розвитку	Тема 1. Сучасні доктрини розвитку системи вищої освіти.	<i>Питання для самостійного опрацювання</i> 1. Система педагогічних наук. Предмет професійної педагогіки. зв'язки професійної педагогіки з іншими науками. 2. Основні категорії професійної педагогіки: професійна освіта, професійне навчання, професійний розвиток людини. Особистісно - діяльнісний підхід. 3. Вікові індивідуальні особливості студентів в теоретичному (виробничому) навчанні. 4. Професійні знання, вміння, навички, взаємозв'язок і динаміка їх формування.	8	Перевірка домашнього завдання, тести, ессе	Основна: [1-4]. Додаткова: [1-3]
2		Тема 2. Моделі університетської автономії	<i>Питання для самостійного опрацювання</i> 1. Основні законодавчо-	8	Перевірка домашнього завдання, тести, ессе	Основна: [1-4]. Додаткова: [1-3]

№ з/п	Компетентності, які забезпечуються	Назва теми	Завдання для самостійної роботи	Кількість годин	Форми контролю СРЗ	Література
			<p>нормативні документи, що регламентують діяльність установ вищої освіти.</p> <p>2. Загальне поняття про педагогічних системах у вищій освіті. Основні елементи педагогічної системи.</p> <p>3. Ієрархія цілей вищої освіти. Рівень реалізації цілей в педагогічному процесі.</p> <p>4. Педагогічний процес: сутність, структура, основні компоненти.</p>			
3		<p>Тема 3. Законодавче підґрунтя розвитку системи вищої освіти: міжнародний та вітчизняний досвід.</p>	<p><i>Питання для самостійного опрацювання</i></p> <p>1. Зміст вищої освіти. Типові та робочі навчальні програми.</p> <p>2. Роль особистості педагога у формуванні змісту навчання і реалізації навчальної програмної документації.</p> <p>3. Методи вищої освіти. Специфіка методів в реалізації освітніх програм вищої освіти.</p> <p>4. Специфіка застосування організаційних форм навчання при реалізації освітніх програм вищої освіти.</p>	8	Перевірка домашнього завдання, тести, ессе	<p>Основна: [1-4]. Додаткова: [1-3]</p>
Змістовий модуль 2. Підходи до реформування системи вищої освіти в умовах університетської автономії						

№ з/п	Компетентності, які забезпечуються	Назва теми	Завдання для самостійної роботи	Кількість годин	Форми контролю СРЗ	Література
4	Здатність формувати перелік регуляторних заходів для системи вищої освіти, враховуючи їх автономність. Здатність обґрунтовувати на основі наявного досвіду співпраці вищої школи та бізнес – структур найбільш оптимальні в умовах університетської автономії	Тема 4. Методи регулювання системи вищої освіти.	<i>Питання для самостійного опрацювання</i> 1. Перехід на рівневу систему підготовки бакалаврів, магістрів та аспірантів. Особливості побудови програм: відбір змісту, методів і форм педагогічного процесу. 2. Основні принципи управління закладом вищої освіти. 3. Основні ідеї та принципи розвитку вищої освіти в Україні і за кордоном. 4. Охарактеризуйте основні етапи розвитку вищої освіти в Україні.	8	Перевірка домашнього завдання, тести, ессе	Основна: [1-4]. Додаткова: [1-3]
5		Тема 5. Сучасні напрями інтеграції вищої освіти з бізнес – структурами.	<i>Питання для самостійного опрацювання</i> 1. Особливості розвитку вищої освіти за кордоном. 2. Принципи університетської автономії. 3. Законодавче підґрунтя щодо розвитку університетської автономії в Україні. 4. Види та типи взаємодії університету та бізнес – структур.	8	Перевірка домашнього завдання, тести, ессе	Основна: [1-4]. Додаткова: [1-3]
Разом за змістовим модулем І				112		
Разом з навчальної дисципліни				112		

3. СИСТЕМА ОЦІНЮВАННЯ УСПІШНОСТІ САМОСТІЙНОЇ РОБОТИ

Виконання кожного завдання для самостійної роботи оцінюється відповідно до Тимчасового положення "Про порядок оцінювання результатів навчання студентів за накопичувальною бально-рейтинговою системою" ХНЕУ ім. С. Кузнеця (табл. 3.1).

Таблиця 3.1

Шкала оцінювання: національна та ЄКТС

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка ЄКТС	Оцінка за національною шкалою	
		для екзамену, курсового проекту (роботи), практики	для заліку
90 – 100	A	відмінно	зараховано
82 – 89	B	добре	
74 – 81	C		
64 – 73	D	задовільно	
60 – 63	E		
35 – 59	FX	незадовільно	не зараховано
1 – 34	F		

Розподіл балів за виконання завдань для самостійної роботи у межах тем змістових модулів навчальної дисципліни наведено в табл. 3.2.

Таблиця 3.2

Розподіл балів за завданнями та змістовними модулями

Завдання для самостійної роботи	Змістовий модуль 1			Змістовий модуль 2		Сума балів
	ЗСР1	ЗСР2	ЗСР3	ЗСР4	ЗСР5	
Максимальна кількість балів	2	2	13	2	23	42

ЗСР– завдання для самостійної роботи здобувача.

Оцінки за цією шкалою заносяться до відомостей обліку успішності та іншої академічної документації.

4. РЕКОМЕНДОВАНА ЛІТЕРАТУРА

4.1. Основна

1. Авдеева Н. Ключевые компетенции – новая парадигма результата образования / Н. Авдеева // Педагогіка. – 2003. – № 5. – С. 34-39.
2. Айдрус И.А., Филиппов В.М. Мировой рынок образовательных услуг. М.: РУДН, 2008. С. 146 – 147.
3. Берман Г. Дж. Западная традиция права: эпоха формирования. М., 1994, С. 127-153. Rashdall H. The universities of Europe in the Middle Ages. Oxford, 1936. Vol. 1. P. 87-267.
4. Корф Д. В. Правовое регулирование финансирования среднего образования в США / Д. В. Корф // Ежегодник российского образовательного законодательства. — 2009. — Т. 4. — № 3—4. — С. 253—269.

4.2. Додаткова

1. Александров В. Освітня послуга // Економіка України. – 2007. – №3 - с.53-60.
2. Гельмгольц Г. Об академической свободе в немецких университетах // Отечественные записки. 2003. № 6 // www.yandex.ru
3. Трубич С., Майкович Т. Формування та розвиток ринку освітніх послуг як передумова входження України в ЄС (деякі підходи до уточнення понятійного апарату дослідження)// Вісник ТАНГ. – 2003.- №5-1. – с.145-150.

4.3. Ресурси Інтернет

1. Вища школа. // Електронне видання - Режим доступу - <http://www.vyshcha-shkola.com.ua/>